

Sygn. akt VII Kzw 444/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie – VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Rafał Olszewski

Protokolant: Kamila Pawłowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Bożeny Odulińskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu w sprawie przeciwko **H. N.**

c. P. i H. zd. P.ur. (...) w C.

skazanej za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.

zażalenia wniesionego dnia 01.08.2016 r. przez skazaną

na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie o sygn. akt XI K 270/12, Ko 3467/16 z dnia 26 lipca 2016 roku w przedmiocie odmowy zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę skazanej H. N. przekazać Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 26 lipca 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt XI K 270/12 na podstawie art. 152 k.k.w. a contrario nie uwzględnił wniosku skazanej H. N. i nie zawiesił jej wykonania kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 30 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt XI K 270/12.

Powyższe postanowienie zaskarżyła skazana. Podała, że jej sytuacja materialna nie pozwala na uiszczenie jednorazowo całej kwoty orzeczonej tytułem naprawienia szkody. Do obecnej chwili spłaciła 3.400 złotych z 23.307,31 złotych dokonując systematycznych wpłat po 150-200 złotych. Dochód jej trzyosobowej rodziny wynosi miesięcznie niecałe 1400 zł. Mąż skazanej jest ciężko chory i potrzebuje stałej pomocy. Skazana podkreśliła, że brak naprawienia w całości szkody nie jest efektem jej złej woli, a brakiem możliwości finansowych. Z treści pisma wynika, że skarżąca wnosi o zmianę zaskarżonego postanowienia i zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Wniesione zażalenie okazało się zasadne, albowiem zainicjowało kontrolę instancyjną, w wyniku której Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę skazanej H. N. przekazał Sądowi Rejonowemu w Częstochowie do ponownego rozpoznania. Niemniej jednak kasatoryjne rozstrzygnięcie Sądu II instancji nastąpiło z innych powodów, aniżeli argumenty postawione w środku odwoławczym.

Sąd Rejonowy w Częstochowie zaskarżonym postanowieniem nie uwzględnił wniosku skazanej H. N. i nie zawiesił jej wykonania kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z

dnia 30 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt XI K 270/12, z uwagi na nowelizację przepisu art. 152 § 1 k.k.w., który w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku dopuszcza możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary wyłącznie wobec osób skazanych, którym orzeczono karę pozbawienia wolności w wymiarze nie przekraczającym 1 roku.

W realiach niniejszej sprawy oczywistym jest, że skazana H. N. nie spełnia warunków formalnych uprawniających ją w myśl przepisu art. 152 § 1 k.k.w. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 roku do ubiegania się o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności. Niemniej jednak nie ulega również wątpliwości, że oceniając sytuację skazanej według stanu prawnego sprzed 1 lipca 2015 roku należałoby przyjąć, że zachodzą warunki formalne uprawniające H. N. do wystąpienia z wnioskiem o zastosowanie instytucji z art. 152 § 1 k.k.w., albowiem przepis art. 152 § 1 k.k.w. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku dawał możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary, jeżeli orzeczona kara nie przekraczała 2 lat pozbawienia wolności.

W tym stanie rzeczy rozstrzygnięcie sprawy wymaga udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy stosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary w postępowaniu wykonawczym poddaje się regule intertemporalnej z art. 4 § 1 k.k. (w myśl której jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy), czy też instytucja ta podlega wyłącznie reżimowi przepisów postępowania wykonawczego.

Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że w tym konkretnym stanie faktycznym zastosowanie powinna mieć reguła wyrażona w przepisie art. 4 § 1 k.k., nakazująca stosowanie w czasie orzekania ustawy względniejszej dla sprawcy. Zauważyć bowiem trzeba, że Kodeks karny wykonawczy zawiera zarówno przepisy o charakterze procesowym, jak i materialnym. Przepis art. 152 § 1 k.k.w. ma charakter stricte materialny – stanowi on bowiem wyłącznie o przesłankach, które dopuszczają orzekanie w danym zakresie, nie odnosząc się przy tym do kwestii proceduralnych. Fakt umiejscowienia przez ustawodawcę wspomnianego przepisu w Kodeksie karnym wykonawczym, nie zaś w Kodeksie karnym, do którego ma zastosowanie ogólna reguła wyrażona w jego art. 4 § 1 - nie może wpływać na zróżnicowanie traktowania osób, do których dana instytucja prawa materialnego (w tym wypadku warunkowe zawieszenie wykonania kary) się odnosi. Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 11 marca 2016 roku w sprawie o sygn. akt II AKzw 202/16, który wskazał, iż zgodnie z dyspozycją art. 1 § 1 k.k.w. wykonywanie orzeczeń w postępowaniu karnym odbywa się co do zasady według przepisów tego kodeksu, a w zakresie dotyczącym art. 152 k.k.w. ustawa nowelizacyjna nie przewiduje żadnych ograniczeń czasowych w stosowaniu nowych unormowań. Nie oznacza to jednak, że każda instytucja uregulowana przepisami zamieszczonymi w Kodeksie karnym wykonawczym jest wyłączona spod działania znanej prawu karnemu materialnemu reguły *lex superior retro non agit*. Takie podejście do przepisów Kodeksy karnego wykonawczego, byłoby bowiem nieuprawnionym uproszczeniem. O tym, czy mamy do czynienia wyłącznie z instytucją prawa wykonawczego czy też instytucją prawa materialnego, związaną z orzekaniem o odpowiedzialności za popełnione przestępstwo nie decyduje miejsce, w którym została zapisana, lecz jej charakter i materia, którą reguluje. **Jeżeli zatem na etapie wykonywania orzeczenia pojawi się potrzeba "orzekania o przestępstwie" to również w postępowaniu wykonawczym może mieć zastosowanie reguła kolizyjna określona w art. 4 § 1 k.k.** (LEX nr 2087741). Analogiczny pogląd wyraził również Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt II AKa 397/15 w którym wskazał, iż przepis art. 152 § 1 k.k.w. ma charakter materialnoprawny i jako norma materialnoprawna objęta jest gwarancjami wynikającym z treści przepisu art. 4 § 1 k.k. i nie podlega przyjętemu w Kodeksie karnym wykonawczym reżimowi bezpośredniego stosowania ustawy (LEX nr 2017742).

Konkretyzując powyższe rozważania stwierdzić należy, że instytucja warunkowego zawieszenia wykonania kary w trybie art. 152 § 1 k.k.w. jest instytucją o charakterze materialnoprawnym, do której ma zastosowanie zasada określona w przepisie art. 4 § 1 k.k., a co za tym idzie pogląd prawny przyjęty przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym postanowieniu wykluczający możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary w stosunku do skazanej z uwagi na jej wymiar

należało uznać za błędny, a to z kolei skutkowało musiało uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy skazanej H. N. do ponownego rozpoznania.

Stosownie do treści przepisu art. 442 k.p.k. Sąd Rejonowy będąc związany wskazanym wyżej poglądem rozważy czy wobec skazanej H. N. zachodzą przesłanki określone w przepisie art. 69 § 1 i 2 k.k. uzasadniające warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności i czy tym samym zasługuje ona na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Mając na względzie wskazane wyżej okoliczności, na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w., orzeczono jak na wstępie.

Na oryginale właściwy(e) podpis(y)

Za zgodność

Sekretarz:

POUCZENIE: na powyższe postanowienie zażalenie nie przysługuje.